

Fővárosi Törvényszék
...P.../2017/10.

A Fővárosi Törvényszék

a dr. Abay és dr. Török Ügyvédi Iroda (**ügyvéd címe** - eljáró ügyvéd: dr. Abay Péter) által képviselt **felperes neve (felperes címe.; törvényes képviselője: képviselő neve) felperesnek**

a dr. Visontai Csongor (**ügyvéd címe.**) által képviselt **alperes neve (alperes címe.; törvényes képviselője: képviselő neve) alperes ellen**

személyiségi jogsértés tényének megállapítása és egyéb iránt indított perében meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A bíróság a keresetet elutasítja.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg alperesnek 76.200,- (hetvenhatezer-kétszáz) forint perköltséget.

A le nem rótt 36.000,- (harminchatezer) forint illetéket a felperes köteles az államnak külön felhívásra megfizetni.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Fővárosi Ítéletáblának címezve, a Fővárosi Törvényszéknél kell elektronikus úton vagy a nem elektronikusan kapcsolatot tartó fellebbező fél esetén papír alapon 4 példányban benyújtani.

A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az - elbírálása esetén - rá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására, vagy az elsőfokú bíróság által mellőzött bizonyítás lefolytatásának indítványozására akkor is sor kerülhet, ha az az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul.

Ha a fellebbezés csak a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik; a teljesítési határidővel kapcsolatos vagy csak az ítélet indokolása ellen irányul; a másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, de bármelyik fél kérelmére tárgyalást tart.

Az ítéletábla előtti eljárásban a fellebbezést előterjesztő fél számára a jogi képviselet kötelező. A jogi képviselő közreműködése nélkül eljáró fél perbeli cselekménye és nyilatkozata hatálytalan, kivéve ha a jogi képviselővel nem rendelkező fél pártfogó ügyvédi képviselet engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő, vagy a bíróság egyéb okból köteles elutasítani a kérelmet, vagy ha a törvény az adott perbeli cselekményre nézve a meghatalmazott útján történő eljárást kizárja. A fél a pártfogó ügyvédi képviselet engedélyezése iránti kérelmét a jogi segítségnyújtó szolgálatnál terjesztheti elő. Ha a perorvoslati kérelmet előterjesztő fél nem rendelkezik jogi képviselővel, vagy a megszűnt jogi képviseletének pótlásáról felhívás ellenére nem gondoskodik, a perorvoslati kérelmet a bíróság hivatalból elutasítja. Jogi képviselőnek minősül a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 73/C. § (1)-(3) bekezdéseiben megjelölt személyek.

I n d o k o l á s

A felperes 1885 óta bejegyzett, ma is aktívan működő sportegyesület.

Az alperes a felnőtt férfi labdarúgó bajnokságban szereplő **csapat** labdarúgó csapat működtetője 2014 óta. Az alperes társasági szerződése alapján az alperes két taggal rendelkezik: az **1-es cég** Kft. 96,69%-os üzletrésszel és a kisebbségben lévő felperes 3,31%-os üzletrésszel.

A társasági szerződés 12.1.y) pontja a taggyűlés hatáskörébe utalta az alperes által használt eredeti arculati elemek megváltoztatását (csapatszínek, címer, embléma), erről az ügyvezető és a többségi tulajdonos nem jogosult dönteni. A társasági szerződés 12.5. pontja alapján az alperes által használt eredeti arculati elemek megváltoztatása (csapatszínek, címer, embléma) tárgyában 100%-os szavazattöbbséggel lehet határozni.

2017. június 26-án az alperes ügyvezetője a felperes hozzájárulása nélkül úgy határozott, hogy megváltoztatja a labdarúgócsapat címerét. Ebben a kérdésben taggyűlési határozat nem, hanem ügyvezetői döntés született. Ennek nyomán 2017. július 3-ától alperes minden kommunikációs csatornáján ezt a címet használta. Ez a címer jelent meg a labdarúgó csapat mezein, egyéb felszerelésein is.

A felperes több alkalommal is tiltakozott a címer megváltoztatása ellen, így 2017. június 27-én, 2017. július 3-án és 2017. július 10-én sajtóközlemények útján fejezte ki a tiltakozását.

2017. július 13-án a felperes felszólító levélben hívta fel alperest az általa vélt jogsértés megszüntetésére.

A felperes megváltoztatott keresetében **elsődlegesen** kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes jogsértést követett el azzal, hogy az általa működtetett labdarúgó csapat címerét egyoldalúan megváltoztatta és 2017. július 3. napja óta az új címet használja tevékenysége során. Jogellenes magatartásként a címer egyoldalú döntéssel történő megváltoztatását jelölte meg, mely magatartással megsértette a felperes jóhírnévhez, arculati integritáshoz, valamint a presztízs élvezéséhez fűződő jogát azáltal, hogy a labdarúgó csapat címerének megváltoztatása alkalmas volt azt a hamis látszatot kelteni, hogy a címer megváltoztatása a felperes döntése volt, illetve az a hozzájárulásával történt.

Kérte továbbá alperest kötelezni, hogy a bíróság a jogsértő címerhasználattal, annak valamennyi formáját illetően és valamennyi felületre kiterjedően hagyjon fel, és a jövőre nézve attól tiltsa el; hozza nyilvánosságra az ítélet rendelkező részét alperes költségén a jogerőre emelkedéstől számított 15 napon belül a **www.honlap** honlapon 30 napi - megszakítás nélküli - időtartamban, a honlap kezdő lapján, legalább 12-es betűméretben; hozza nyilvánosságra az ítélet rendelkező részét alperes költségén a jogerőre emelkedéstől számított 15 napon belül az alperes közösségi oldalain 30 napi - megszakítás nélküli - időtartamban, a honlap kezdő lapján, legalább 12-es betűméretben; hozza nyilvánosságra az ítélet rendelkező részét egy alkalommal alperes költségén a **napilap** című napilapban az ítélet jogerőre emelkedéstől számított 15 nap eltelte utáni soron következő szombati lapszámának labdarúgás rovatában ¼ oldal terjedelemben, legalább 12-es betűméretben; a jogsértő címet valamennyi olyan ingóságáról távolítsa el, amelyeken az szerepel, valamint azon ingóságoknál, ahol állagsérelem okozása nélkül a címet nem lehet azt eltávolítani, semmisítse meg.

Az elsődleges kereseti kérelemmel kapcsolatban felperes előadta, hogy az alperes szabadon határozza meg többek között a labdarúgó csapat gazdálkodását, sportszakmai tevékenységét, napi operatív ügyeinek intézését. Ugyanakkor a labdarúgó csapat működtetése során alperes jelentős mértékben támaszkodik a felperesre és a felperes jó hírnevére, történelmére, felpereshez köthető arculati elemekre. Az alperes továbbá felperes jogán kezdhette meg a felnőtt labdarúgó bajnokságot, felperes mottóját is sajátjának tekinti. Így a felperes és az alperes összemosható, és a megváltozott címeren keresztül felismerhető a felperes. Ezt erősíti továbbá, hogy a sérelmezett címerben alperes nem csupán a felperes alapítási éveit tünteti fel, hanem a címerben szintén szereplő két csillag 10-10 megnyert bajnoki címet jelöl.

Fentiek alapján álláspontja szerint egy átlagos, kevésbé tájékozott fogyasztó számára nem különül el egymástól a labdarúgó csapat és az alperes személye. Éppen ezért a társasági szerződés számos olyan

korlátozást tartalmaz, amelyek azt biztosítják, hogy az arculati elemek és a névhasználat tekintetében alperes ne tudjon felperes nélkül érvényes döntést hozni.

Az egyes személyiségi jogok kapcsán hivatkozott arra, hogy a Ptk. 2:42. § (1) bekezdésében foglalt generálklauzulából levezethető az arculati integritáshoz, valamint a presztízs élvezéséhez fűződő jog. A jó hírnév megsértése kapcsán utalt a Ptk. 2:45. § (1) bekezdésében foglaltakra.

A felperes **másodlagosan** kérte alperes kötelezését a szerződés szerinti szolgáltatás teljesítésére.

A másodlagos kereseti kérelem körében előadta, hogy a Ptk. 6:137. §-a alapján a szerződés megszegését jelenti bármely kötelezettség szerződésszerű teljesítésének elmaradása. A Ptk. 6:138. § értelmében pedig szerződésszegés esetén a sérelmet szenvedett fél jogosult a szolgáltatás teljesítésének követelésére. Véleménye szerint alperes a társasági szerződés alapján köteles tartózkodni milyen olyan arculati elem megváltoztatásától, amelyhez a taggyűlés nem adta hozzájáruló nyilatkozatát. Az alperes tehát csak akkor járt volna el szerződésszerűen, ha tartózkodik a címer megváltoztatásától, mindaddig amíg megfelelő taggyűlési határozat nem születik. Jelen esetben a szerződéses szolgáltatás abban nyilvánul meg, hogy az alperes tartózkodó magatartást tanúsít. Álláspontja szerint a Ptk. diszpozitív rendelkezéseket tartalmaz, így semmi nem tiltja, hogy egy társasági szerződésben a szolgáltatás abban nyilvánuljon meg, hogy valaki valamilyen magatartástól tartózkodjon.

Az alperes megszegte a saját társasági szerződését, amikor olyan módon határozott a címer megváltoztatásáról, hogy ahhoz a társasági szerződésben előírt 100%-os szavazati arány hiányzott. Egyebekben megjegyezte, hogy a társasági szerződés megsértésének tényétől függetlenül is sérti alperes magatartása felperes személyiségi jogait. Álláspontja szerint a személyiségi jogi jogsértés pontosan a társasági szerződés megsértésén keresztül valósul meg, így ez az alperesi magatartás mind személyiségi jogsértést, mind társasági szerződésszegést jelent. A társasági szerződés kötelező az alperesre, a peres eljárást ugyanis mindenképpen az alperessel, mint jogi személlyel szembe kell megindítania.

Az alperesi ellenkérelemben foglaltakra előadta, hogy a felperes egy létező személy, így van keresetőségi joga, az pedig, hogy az alperesi magatartás jogsértő-e, illetve hogy keletkezett-e jogsérelem nem a keresetőségi jog körében értékelhető kérdés.

Álláspontja szerint nincs helye a per megszüntetésének, a felperes ugyanis pontosan megjelölte az érvényesíteni kívánt jogot és azt is, hogy miben merült ki az alperes jogellenes magatartása.

Az alperes ellenkérelmében elsődlegesen a per megszüntetését, míg a per érdemére nézve a kereset elutasítását kérte.

Az alaki védekezéske alapjául arra hivatkozott, hogy álláspontja szerint a kereset nem bírálható el.

Az érdemi ellenkérelmében azt fejtette ki, hogy a felperes személyiségi jogának megsértését állította, azonban e körben kizárólag arra hivatkozott, hogy alperes a saját - azaz az alperesi címet - változtatta meg. A felperes saját magát érintő joghátrányra nem hivatkozott. Azaz felperesnek jelen perben nincs anyagi jogi perbeli legitimációja.

Hivatkozott arra is, hogy a Pp. 123. §-a alapján a megállapítási keresetek előterjesztésének előfeltételei nem állnak fenn.

Elsődleges kereseti kérelem kapcsán előadta, hogy a felperes által felhívott arculati integritáshoz, valamint a presztízs élvezéséhez fűződő jog nem létezik. Ugyan a Ptk. generálklauzulát is szabályoz, de annak tartalmát a bírói gyakorlat és az Alkotmánybíróság gyakorlata már régen kibontotta, így az azokba tartozó személyiségi jogok köre is meghatározható.

Álláspontja szerint nyilvánvaló tény, hogy a felperes és az alperes önálló és egymástól különböző jogi személyek, minden médiafelületen külön jelennek meg, ezt a szurkolók is tudják. Az alperes volt címere sem egyezik meg a jelenlegivel, továbbá 132 év alatt 13-szor változott a címer.

A másodlagos kereseti kérelem kapcsán hivatkozott arra, miszerint azt kell vizsgálni, kik között jött létre a szerződés. Jelen esetben két jogi személy szerződéséről van szó, akik egy újabb jogi személyt hoztak létre, így a szerződésszegés jogkövetkezménye nem az alperesnél, hanem a másik szerződő félnél lenne levonható. Álláspontja szerint nem fogadható el az szolgáltatásként, hogy a társasági szerződés az alperestől tartózkodó magatartást vár el.

A kereset nem alapos.

A bíróság a tényállást a **Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény** (a továbbiakban: Pp.) **206. § (1) bekezdése** alapján állapította meg a **Pp. 164. § (1) bekezdésében** írt bizonyítási szabály alapulvételével.

A peres felek között nem volt vitatott, hogy az alperes az általa működtetett labdarúgócsapat címerét megváltoztatta, mely ügyvezetői döntés eredményeként valósult meg. E tényeket a bíróság a **Pp. 163. § (2) bekezdésében** foglaltakra figyelemmel valónak fogadta el. A tényállás feltárásához bizonyítási eljárásra nem volt szükség figyelemmel arra, hogy a bíróság jogkérdésben foglalt állást, ezért mellőzte az indítványozott tanúk kihallgatását.

A bíróság a tárgyaláson hozott végzésével az alperes permegszüntetésre irányuló kérelmét elutasította, mivel a per megszüntetésének nem volt helye. A Pp. 157. §-a meghatározza, hogy a bíróság mely esetekben köteles a pert megszüntetni. Az alperes által megjelölt azon ok, hogy a „a kereset nem elbíráható” nem alapozta meg a Pp. 157. §-ának alkalmazását. A Pp. 157. § a) pontja is csak a Pp. 130. § (1) bekezdés a-h) pontjaira utal vissza, a keresetlevél hiányossága esetén a bíróság a keresetlevelet a Pp. 130. § (1) bekezdés j) pontja alapján utasítja el idézés kibocsátása nélkül. Azaz még a keresetlevél hiányossága esetén sem lehetne a perindítás hatályának beálltát követően a pert megszüntetni.

Az alperesnek a felperes keresetőségi jogával kapcsolatos álláspontja sem foghatott helyt. A felperes ugyanis egy jogi személy, akinek személyhez fűződő jogait az alperes magatartásával potenciálisan megsértheti. A **Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény** (a továbbiakban: Ptk.) **3:1. § (3) bekezdése** szerint ugyanis a jogi személy személyhez fűződő jogaira a személyiségi jogokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A felperes azon alperesi magatartást jelölte meg a személyiségi jogsértés alapjául szolgáló magatartásnak, hogy az alperes az általa működtetett labdarúgó csapat címerét egyoldalúan megváltoztatta és 2017. július 3. napja óta az új címet használja tevékenysége során. Így a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy az alperesi magatartással okozati összefüggésben a felperes személyiségi jogai sérültek-e.

A felperes elsődleges kereseti kérelmében jóhírveve, továbbá az arculati integritáshoz, valamint a presztízs élvezéséhez való jog megsértését állította. A **Ptk. 2:42. § (1) bekezdés** valóban generálklauszula jelleggel határozza meg a személyiségi jogok körét. A személyiségi jogok azonban csak a személyiség, annak immanens magjának védelmére irányulnak, a személyiséghez nem tartozó jogok védelmére már nem vonatkoznak. A bíróság rámutat, hogy sem az arculati integritáshoz, sem a presztízs élvezéséhez való jog nem tartozik az érintett jogi személy személyiségéhez. Nem állapítható meg ugyanis a személyiségnek olyan eleme, amelynek védelmét e két jog juttatná érvényre.

Ezt követően a bíróság az arculati integritáshoz, valamint a presztízs élvezéséhez való jog megsértésének megállapítására irányuló kereseti kérelem tekintetében a **Pp. 123. §-ában** rögzített, annak előterjeszhetőségére vonatkozó eljárásjogi feltételek hiányára vonatkozó alperesi hivatkozást vizsgálta. A jóhírnév sérelmének megállapítására irányuló kereseti kérelem esetében e feltételek nem voltak vizsgálандóak, mivel a személyiségi jogi jogsértés megállapítása iránti per a **Ptk. 2:51. § (2) bekezdés a) pontja** alapján indítható sui generis megállapítási per.

A **Pp. 123. §-a** rögzíti, mely szerint megállapításra irányuló kereseti kérelemnek csak akkor van helye, ha a kért megállapítás a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvása végett szükséges, és a felperes a jogviszony természeténél fogva vagy a kötelezettség lejártának hiányában, vagy valamely más okból teljesítést nem követelhet.

A megállapítási kereset lényegét, miként a marasztalási vagy jogalakítási kereset lényegét is a felperesnek az alperesekkel szembeni polgári alanyi joga alkotja. Az alanyi jog megsértése esetén igényné válva bírósági úton érvényesíthető, azaz a kötelezett a jognak megfelelő magatartásra kényszeríthető. Mivel az alanyi jog forrása az anyagi jogi norma, ezért az igényérvényesítés során minden esetben pontosan megjelölhető a jognak azon szabálya, amely a védelemben részesítendő alanyi jogot tartalmazza. Mindez a megállapítási

kereset vonatkozásában is fennáll azzal a különbséggel, hogy az alanyi jogot szabályozó norma rendelkező részében írt magatartás a feltétel teljességének hiányában nem követelhető.

A felperes a védendő alanyi jogainak a sérelmét kérte megállapíttatni a bírósággal. A felperes alanyi jogának alperessel szembeni fennállása esetén is a törvény annak védelemre szorultságát, méghozzá bírói ítéleti megállapítással történő óvandó voltát is megköveteli. A megállapítási kereset előterjeszhetőségének további feltétele az, hogy a felperes részéről marasztalási kereset előterjesztésére sor kerülhet-e.

A felperes marasztalási keresetet is előterjesztett az alperessel szemben a másodlagos keresetében, tehát annak kizártsága saját álláspontja szerint nem merülhetett fel. Más kérdés, hogy az elutasítandó volt, azonban e körülmény önmagában még nem teszi szükségessé az eljárási jogának polgári perben hozandó ítélettel való megóvását. Az alperes ügyvezetőjének határozatával szembeni jogorvoslat a Ptk.-ban biztosított a jogi személy határozatának bírói úton történő felülvizsgálata lehetőségének megteremtése által (Ptk. 3:35-3:37. §), így a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvására létezik más eszköz, tehát az alperessel szembeni megállapító ítélet, mint jogvédelmi eszköz, szükségtelen. A személyiségi jogok megsértése esetére szabályozott további szankciók pedig szintén kizárólag személyiségi jogi jogvédelmi eszközök, így alkalmazásuk fel sem merülhetett.

A bíróság ezt követően az egyetlen valóban személyiségi jogok közé tartozó jóhírnévvédelmet tette vizsgálatá tárgyává.

A **Ptk. 2:45. § (2) bekezdése** alapján a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel. A bíróságnak e körben azt kellett vizsgálnia, hogy az alperesi magatartás (a címer megváltoztatása) alkalmas volt-e a felperes jó hírnevének a megsértésére.

A címer megváltoztatása azonban nem valósított meg személyiségi jogsértést, mert önmagában e magatartás nem befolyásolhatja a felperes jóhírnevét, akkor sem, ha az a felperesi tulajdonlás mellett működő gazdasági társaság társasági szerződésének megsértésével valósult meg. Egy személy (akár természetes vagy jogi személy) jóhírnevét ugyanis az adott személy magatartása, tevékenysége és az ennek alapján róla kialakult társadalmi megítélés alapozza meg, nem pedig egy más személyhez kötődő szimbólumok, címerek mintázata, annak időnkénti megváltoztatása. Így a labdarúgó csapat címerének megváltoztatása nem is volt alkalmas azt a hamis látszatot kelteni, hogy maga a címer megváltoztatása a felperes döntése lett volna, illetve az a hozzájárulásával történt volna. Az nem volt több, mint egy nem vitatott szerződésszegés, ami jelen esetben nem járt személyiségsérelemmel. Mindebből okszerűen következik, hogy az alperesi magatartás nem volt alkalmas a felperes jóhírnevéhez fűződő jogának megsértésére.

A felperes másodlagos keresete szerződés teljesítésre kötelezésre irányult, alapjául szerződésszegő magatartásként azon alperesi magatartást határozta meg, hogy - taggyűlési határozat hiányában - nem tartózkodott a címer megváltoztatásától.

Az alperes maga ismerte el, hogy a címer megváltoztatása kapcsán nem hívott össze taggyűlést, taggyűlési határozat meghozatalára nem került sor, hanem egy ügyvezetői döntés eredményezte a címer megváltoztatását. Így nem teljesült azon feltétel, hogy a társasági szerződés 12.5. pontja alapján az alperes által használt eredeti arculati elemek megváltoztatása tárgyában 100%-os szavazattöbbséggel kell határozni. A társasági szerződésnek nem megfelelő eljárást társasági jogi, illetve cégjogi jogkövetkezményt von maga után, de nem alkalmas a **Ptk. 6:138. §-a** értelmében arra, hogy a felperes követelhesse a szolgáltatás teljesítését. A bíróság kiemeli, hogy a szolgáltatás a szerződés tárgya, így a szolgáltatás a szerződés tartalmának lényegét határozza meg. Egy társasági szerződés esetén pedig (amely egy jogi személy létesítő okiratának felel meg) a szerződés tartalmának lényege a jogi személy létrehozása. Azaz egy társasági szerződés esetén a szerződéses szolgáltatás nem nyilvánulhat meg abban, hogy az alperes tartózkodjon a címer megváltoztatásától mindaddig, amíg ebben a kérdésben taggyűlési határozat nem születik. Mindezek alapján a felperes másodlagos kereseti kérelmét mint alaptalant a bíróság elutasította.

A bíróság a fentiek szerint mind az elsődleges, mind a másodlagos kereseti kérelmet elutasította.

Figyelemmel arra, hogy a felperes teljes egészében elvesztette a **Pp. 78. §-a** alapján, a pernyertes felek költségeinek megfizetésére a pereszes felet, azaz a felperest kötelezte.

A bíróság az alperes jogi képviselőjének munkadíját a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló **32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése**, a pertárgy értéke (**az Itv. 39. § (3) bekezdés b) pontja** értelmében 600.000,- forint) alapján határozta meg. A felperes azonban tárgyi keresethalmazatot érvényesített, így mind az elsődleges, mind a másodlagos kereseti kérelem alapján köteles az alperes jogi képviselőjének munkadíját megfizetni. Az alperes ÁFA körbe tartozott, így jogi képviselőjének munkadíja a fenti jogszabályi rendelkezések alapján 76.200,- forint.

A személyiségi jogi jogsértésre vonatkozó petitum az **Itv. 62. § (1) bekezdés f) pontja** alapján tárgyi illetékfeljegyzési jogos. A felperes azonban leróta keresetlevelén a 36.000,- forintos illetéket, azonban annak visszatérítéséről nem rendelkezhet a bíróság., mivel a másodlagos kereseti kérelem kapcsán illetékkedvezmény nem illette meg a felperest. Így a felperes - elvesztessége folytán - köteles az állam által előlegezett, az **Itv. 39. § (3) bekezdés b) pontja** szerinti, 36.000,- forint összegű illetéket külön felhívásra megfizetni.

A fellebbezés jogát a **Pp. 233. § (1) bekezdése** biztosítja.

Budapest, 2017. augusztus 31.

bíró

dr. Palotás Gergely Péter s.k.